

A2.26 Duurzaam transport

- Bespreek je dagelijkse vervoer.
- Bespreek verschillende soorten vervoer.

Het openbaar vervoer	<i>(Transport publiczny)</i>	De groene zone	<i>(Strefa zielona)</i>
Het vervoer	<i>(Transport)</i>	Duurzaam	<i>(Zrównoważony)</i>
De elektrische auto	<i>(Samochód elektryczny)</i>	Favoriete	<i>(Ulubiony)</i>
De fietser	<i>(Rowerzysta)</i>	Kiezen	<i>(Wybierać)</i>
De rit	<i>(Przejazd)</i>	Met de trein reizen	<i>(Podróżować pociągiem)</i>
Het milieu	<i>(Środowisko)</i>		

1. Zeskanuj kod QR, aby obejrzeć video, lub przeczytaj tekst.

1. Waar staat de grootste fietsenstalling ter wereld?
 - a. In Utrecht
 - b. In Den Haag
 - c. In Amsterdam
 - d. In Rotterdam
2. Waarom is de nieuwe stalling goed voor het centrum van de stad?
 - a. Omdat er meer auto's kunnen parkeren
 - b. Omdat er minder auto's in het centrum komen
 - c. Omdat de bussen sneller rijden
 - d. Omdat taxi's goedkoper worden
3. Welke verbinding is er verbeterd door de nieuwe stalling?
 - a. De veerdienst naar de eilanden
 - b. De snelweg naar de stad
 - c. De verbinding tussen trams en metro
 - d. De aansluiting tussen fietsen en met de trein reizen
4. Waarom is fietsen belangrijk volgens de tekst?
 - a. Het is slecht voor het milieu
 - b. Het is duurder dan met de auto rijden
 - c. Het is belangrijk voor duurzaam vervoer en het milieu
 - d. Het is alleen goed voor toeristen

1-a 2-b 3-d 4-c

2. Gramatyka: Przymiotnik z lub bez -e

Bijvoeglijk naamwoord często otrzymuje końcówkę -e, ale nie zawsze.

1. Przymiotniki często stoją przed rzeczownikiem.2. Przymiotnik zazwyczaj otrzymuje końcówkę -e.

Woordeinde

(Końcówka wyrazu)

Voorbeeld (Przykład)

	Enkelvoud (<i>Liczba pojedyncza</i>)	de het	de grote hond (<i>duży pies</i>) het dikke boek (<i>gruba książka</i>)
	Meervoud (<i>Liczba mnoga</i>)	de	de mooie huizen (<i>piękne domy</i>)
	Met 'een'	de-woorden (<i>rzeczowniki z „de”</i>)	een grote hond (<i>duży pies</i>)
+e		deze, dit, die, dat + bijvoeglijk naamwoord (<i>deze, dit, die, dat + przymiotnik</i>)	deze grote auto (<i>ten duży samochód</i>) dit schattige kind (<i>to urocze dziecko</i>) dat leuke boek (<i>tamta fajna książka</i>)
		bezittelijk voornaamwoord + bijvoeglijk naamwoord (<i>zaimek dzierżawczy + przymiotnik</i>)	mijn nieuwe auto (<i>mój nowy samochód</i>) jouw oude huis (<i>twój stary dom</i>) onze mooie auto (<i>nasz piękny samochód</i>)
	Met 'een'	het-woorden (<i>rzeczowniki z „het”</i>)	een dik boek (<i>gruba książka</i>)
-		Zijn + worden (<i>zijn + worden</i>)	Hij wordt groot. (<i>On rośnie.</i>) Ik ben erg ziek. (<i>Jestem bardzo chory.</i>)
		Een zelfstandig bijvoeglijk naamwoord na "wat" (<i>Przymiotnik użyty samodzielnie po „wat”</i>)	Wat lief van je! (<i>Jak miło z twojej strony!</i>) Wat goed! (<i>Jak dobrze!</i>)

- Ik heb een nieuwe elektrische _____ gekocht voor mijn dagelijkse rit naar kantoor.
a. fiets b. fietsen c. fietse-n d. fietse
- In deze _____ zone mogen alleen stille elektrische auto's parkeren.
a. groene b. groen c. groenes d. groens

1. fiets 2. groene

Przepisz zwroty

- Ik koop een (nieuw) laptop.

(Ik koop een nieuwe laptop.)

2. Wij zoeken een (goed) restaurant. Het restaurant is niet zo duur.

(Wij zoeken een goed restaurant. Het restaurant is niet zo duur.)

3. Dat is een (mooi) huis. Het huis is heel (mooi).

(Dat is een mooi huis. Het huis is heel mooi.)

3. Ćwiczenia

1. Dopasuj elementy o powiązonym znaczeniu.

a. het openbaar vervoer	1. bus, tram, de trein
b. duurzaam vervoer	2. een auto op stroom
c. de elektrische auto	3. de rit die ik het liefst maak
d. mijn favoriete rit	4. goed voor het milieu

a-1 b-4 c-2 d-3

2. Biuletyn: ekologiczny dojazd do biura w zielonej strefie (Audio dostępne w aplikacji)

Wypełnij luki: duurzaam, groene, vervoer, openbaar vervoer, auto's, trein, rit

Vanaf 1 april geldt in het centrum van Utrecht een _____ zone. Oude _____ mogen er minder vaak rijden, zodat de lucht schoner wordt. Veel mensen kiezen daarom voor _____, zoals de fiets of het _____.

De gemeente adviseert: kom met de _____ en parkeer je fiets in de nieuwe stalling bij Utrecht Centraal. Zo duurt de _____ vaak korter dan met de auto. Een elektrische auto mag de zone wel in, maar parkeren blijft duur. Kijk op de gemeentelijke website voor tijden en routes.

Od 1 kwietnia w centrum Utrechtu obowiązuje zielona strefa. Starsze samochody mogą tam jeździć rzadziej, żeby powietrze było czystsze. Wiele osób wybiera z tego powodu ekologiczne środki transportu, takie jak rower lub transport publiczny.

Gmina radzi: przyjeźdź pociągiem i zaparkuj rower w nowej rowerowni przy Utrecht Centraal. Dzięki temu podróż często trwa krócej niż samochodem. Samochód elektryczny może wjechać do strefy, ale parkowanie pozostaje drogie. Sprawdź na stronie gminy godziny i trasy.

1. Waarom raadt de gemeente aan om met de trein of fiets te komen, en wat is een voordeel van de nieuwe fietsenstalling?
-

3. Posłuchaj fragmentu audio i zaznacz, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe czy fałszywe.

Ze reist vaak met het openbaar vervoer omdat dat beter is voor het milieu.

Prawda Falsz

De hele reis naar kantoor duurt ongeveer vijf minuten.

Parkeren in de groene zone bij het kantoor is duur.

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. Gisteren _____ ik met de trein naar mijn werk, omdat de groene zone in het centrum druk was. *(Wczoraj pojechałem pociągiem do pracy, ponieważ zielona strefa w centrum była zatłoczona.)*
a. rijd b. rijden c. reed d. rijdde
2. Vorige week _____ mijn collega voor een elektrische auto, omdat dat beter is voor het milieu. *(W zeszłym tygodniu mój kolega wybrał samochód elektryczny, ponieważ to lepsze dla środowiska.)*
a. koos b. kozen c. gekozen d. kiest
3. Op weg naar huis _____ ik langzaam, want er waren veel fietsers bij het station. *(W drodze do domu jechałem powoli, bo przy stacji było wielu rowerzystów.)*
a. rijde b. reed c. reden d. rijdt

1. reed 2. koos 3. reed

5. Przeczytaj dialog i odpowiedz na pytania

Sanne (collega): *Ga je morgen weer met de fiets naar kantoor, Mark? (Pojedziesz jutro znowu rowerem do biura, Mark?)*

Mark (collega): *Misschien wel, maar het regent vaak. Dan denk ik: ik ga met de trein reizen. (Może tak, ale często pada. Wtedy myślę: pojadę pociągiem.)*

Sanne (collega): *Het openbaar vervoer is ook duurzaam. In het centrum is bovendien een groene zone, dus met de auto is parkeren lastig. (Transport publiczny też jest zrównoważony. W centrum jest poza tym zielona strefa, więc parkowanie samochodem jest utrudnione.)*

Mark (collega): *Dat klopt. Mijn favoriete manier van reizen is eigenlijk de fiets, maar de rit duurt bijna veertig minuten. (To prawda. Moim ulubionym sposobem podróżowania jest rower, ale przejazd zajmuje prawie czterdzieści minut.)*

Sanne (collega): *Je kunt ook naar het station fietsen en daar de trein nemen. Dat is goed voor het milieu en droog. (Możesz też dojechać rowerem na stację i tam wsiąść do pociągu. To dobre dla środowiska i pozwala uniknąć przemakania.)*

Mark (collega): *Goed idee. Dan kies ik dat: geen natte kleren en toch duurzaam onderweg. (Dobry pomysł. Wybiorę to: żadnych mokrych ubrań, a mimo to ekologicznie w drodze.)*

1. Waarom twijfelt Mark tussen de fiets en de trein?

2. Wat bedoelt Sanne met 'de groene zone' in de stad?

6. Odpowiedz na pytania, używając słownictwa z tego rozdziału.

Ik reis meestal met de trein, omdat dat sneller is. / In mijn stad is het openbaar vervoer goed geregeld. / Ik probeer duurzamer te reizen, bijvoorbeeld door te fietsen of elektrisch te rijden.

1. Hoe reis je normaal naar je werk of naar afspraken in de stad, en waarom kies je die manier van reizen?

2. Welk vervoermiddel vind je het meest duurzaam in Nederland, en wat doe jij zelf om het milieu te helpen?

7. Pisanie korespondencji

Ważne czasowniki

ik
jij/je
hij/zij/ze/het
wij/we
jullie
zij/ze

Rijden (jeździć)

Onvoltooid verleden tijd (OVT)
reed
reed
reed
reden
reden
reden

Kiezen (wybierać)

Onvoltooid verleden tijd (OVT)
koos
koos
koos
kozen
kozen
kozen